

Saksbehandler: Per Tanggaard

Referanser: KR 22/07, KR/AU 07/07

Vedlegg:

Dok.nr.	Tittel
KM 5.1.1/07	Forslag til Kirkemøtets forretningsorden
KM 5.1.2/07	Kirkemøtets forretningsorden

Kirkemøtets forretningsorden

Sammendrag

Kirkemøtets forretningsorden ble vedtatt av Kirkemøtet i 1984 og er senere endret en rekke ganger. Resultatet av de mange endringene har ført til at forretningsordenen er blitt noe uoversiktlig og vanskelig å finne frem i. Det er viktig at forretningsordenen fremstår som oversiktlig og tjenlig for dirigentskapet og Kirkemøtets medlemmer.

En arbeidsgruppe har gjennomgått bestemmelsene og foreslått en god del endringer mht. oppbygging. Det er ikke gjort store innholdsmessige endringer.

Samtlige paragrafer har fått overskrift. I saksdokumentet er det til de enkelte paragrafene også i parentes henvist til gjeldende paragrafer. For å lette sammenligningen er også gjeldende bestemmelser lagt ved som vedlegg.

Mindre endringer/tilføyelser er understreket i teksten, men mer omfattende endringer er det redegjort nærmere for.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

Kirkemøtet fastsetter det fremlagte forslag som Kirkemøtets forretningsorden.

Saksorientering

Kirkemøtets forretningsorden ble vedtatt av Kirkemøtet i 1984 og er senere blitt endret, revidert og utvidet en rekke ganger: 1985, 1986, 1989, 1990, 1991, 1992, 1994, 1996, 1999, 2001, 2002, 2004, 2005 og 2006. Resultatet av de mange endringene har ført til at forretningsordenen er blitt noe uoversiktlig og vanskelig å finne frem i. Det er viktig at forretningsordenen fremstår som oversiktlig og tjenlig for dirigentskapet og Kirkemøtets medlemmer.

Sekretariatet satte derfor ned en arbeidsgruppe for å gjennomgå forretningsordenen. Den har bestått av hoveddirigenten på Kirkemøtet siste år, kirkeverge Dag Landmark, ass. direktør Gerd Karin Røsæg og seniorrådgiver Per Tanggaard.

Arbeidsgruppen har lagt frem et forslag til forretningsordenen, der det innholdsmessig ikke er så store forandringer, men bestemmelsene er ordnet annerledes, noen bestemmelser er tatt ut eller endret og det er kommet inn noen nye bestemmelser på områder hvor dette har vært etterlyst behov for det, samt at de enkelte paragrafer er gitt overskrifter.

Nedenfor gjennomgås endringene paragraf for paragraf. Mindre endringer/tilføyelser er understreket i teksten, men mer omfattende endringer er det redegjort nærmere for. Henvisning til gjeldende paragraf er satt i parentes i overskriften.

§ 1-1 Lojalitet

Det foreslås at lojalitetsbestemmelsen i kl § 28 tas inn forretningsordenen, og at den tas inn innledningsvis som § 1-1.

§ 2-1 Tid og sted (§ 1-1)

Det foreslås å ta inn en begrunnelse for at Kirkemøtet avholder årlige møter, nemlig at "Kirkemøtet er det øverste representative organ i Den norske kirke og ...".

Kirkemøtet har delegert til Kirkerådet å fastsette sted og tidspunkt for Kirkemøtet. Kirkerådet videredelegerte myndigheten til å fastsette sted for Kirkemøtet til direktøren i 2001 (KR 6/01), og til å fastsette tid for Kirkemøtet i 2005 (KR 23/05).

Gjeldende bestemmelser har en bestemmelse om at det "i ekstraordinære situasjoner kan Kirkemøtet innkalles mellom de ordinære sesjoner". Bestemmelsen har aldri vært benyttet og det står intet om hvem som kan innkalle til ekstraordinært møte. Kirkerådet mener det fortsatt bør være med en slik bestemmelse, og foreslår at det er Kirkerådet eller ¼ av medlemmene av Kirkemøtet som kan kreve innkalling til ekstraordinært Kirkemøte.

§ 2-2 Møteinnkalling (§ 1-2 første til tredje ledd)

I annet ledd er tatt inn et tillegg i første punktum, som tydeliggjør at også representanter med tale- og forslagsrett har møteplikt. Det gjelder representantene fra de tre teologiske fakultetene og de fire representantene fra Ungdommens kirkemøte. Når det gjelder

møteplikt for medlemmer av det avtroppende Kirkerådet, er det tatt inn i merknadene til § 2-4 annet ledd.

§ 2-3 Invitasjon av gjester

Det kan være naturlig å ta inn bestemmelsen om eventuelle gjester som inviteres til hele eller deler av Kirkemøtet, ev. også om disse skal kunne være tilstede i komiteene. I gjeldende bestemmelser er andre kirkesamfunn nevnt under § 1-2 fjerde ledd, mens HM Kongen, kirkelige og andre offentlige organer og representanter for frivillige kristelige organisasjoner, er nevnt i § 3-1. Videre har også kirkestatsråden og leder eller medlemmer av Stortingskomiteen for kirkesaker vært invitert til åpningen av Kirkemøtet og representanter fra de nordiske folkekirker.

Det foreslås en forenkling i denne bestemmelsen, uten at det her er foreslått noen endringer i den praksis som har utviklet seg.

Forretningsordenen sier intet om ev. deltakelse i komiteer, hilsener osv. for slike gjester. Kirkerådet foreslår at det bør være opp til møtet etter forslag fra dirigenten å gjøre vedtak om det. I gjeldende bestemmelser er representanter fra kirkesamfunn som Den norske kirke har kirkefelleskap med, også invitert til å overvære komitémøtene, og det er Kirkerådet som etter forslag fra Mellomkirkelig råd avgjør hvilke kirker som inviteres det enkelte år.

§ 2-4 Medlemmer av Kirkemøtet (§ 1-2 fjerde og femte ledd)

Bestemmelsene her er i hovedsak i samsvar med gjeldende bestemmelser, men ordnet litt annerledes, for å tydeliggjøre hvilke andre deltakere som har tale- og/eller forslagsrett.

I henhold til gjeldende bestemmelser inviteres medlemmene av det avgåtte Kirkerådet til å delta på det første møtet i den nye valgperioden. De har vært innvilget talerett og forslagsrett i hht gjeldende bestemmelse i § 1-2 siste ledd, men ikke stemmerett. De som er valgt på fritt grunnlag i det avtroppende Kirkerådet er ordinære medlemmer på det første møtet i valgperioden. De som velges på fritt grunnlag for ny periode, vil ofte være valgt så sent i møtet at det ikke er grunnlag for at de skal delta på det Kirkemøtet som velger dem.

Enkelte mener at medlemmene av det avtroppende Kirkerådet bør være fullverdige medlemmer på det første møtet i valgperioden, dvs. også gis stemmerett.

Siden kirkeloven foreskriver hvor mange medlemmer Kirkemøtet skal bestå av (medlemmene av bispedømmerådene og 5 medlemmer valgt utenom bispedømmerådene), vil Kirkemøtet ikke kunne endre dette antallet uten at en tar initiativ til å få endret loven på dette punkt. Å gi det avtroppende Kirkerådet, dvs. kun bispedømmerådsmedlemmene, møte-, tale- og forslagsrett bør imidlertid være uproblematisk, men de kan ikke gis stemmerett.

Kirkerådet mener de øvrige medlemmene av de avtroppende Kirkerådet bør møte, og at det ev bør presiseres at disse har møteplikt, tale- og forslagsrett og også deltar under

komitémøtene. De skal bistå Kirkemøtet og kunne svare for de forslag som er lagt frem og som de har vært med på. Kirkerådet mener det likevel ikke er grunn til å praktisere en veldig streng møteplikt, siden en må forutsette at direktøren må kunne redegjøre for det avtroppende Kirkeråds vedtak og anbefalinger.

§ 2-5 Protokoll (§ 1-3 tredje og femte ledd)

Ingen endringer.

§ 2-6 Åpent/ lukket møte (§ 1-4)

Det foreslås her en forenkling i annet ledd, da det synes unødvendig å ta med en bestemmelse om taushetsplikt for de som deltar i et lukket møte, da dette følger som en konsekvens av at det er et lukket møte. Dette bør være tilstrekkelig.

Den gjeldende bestemmelse om at "Kirkemøtets medlemmer og andre som eventuelt er til stede har taushetsplikt om andres synspunkter fremkommet i lukkede samlinger og ellers etter nærmere bestemmelse av møtet", bør derfor kunne sløyfes.

Det er her tatt med bestemmelsen om at møtene i komiteene er lukket. Denne bør evt også tas med under kap. om komiteene, for eksempel i § 6-4.

§ 3-1 Anmeldelse av saker (§ 2-1)

Ingen endringer, men det foreslås at "anmeldelse" endres til følgende instanser kan "melde" saker:...

§ 3-2 Meldefrist (§ 2-2 første ledd)

Ingen endringer.

§ 3-3 Forberedelse (§ 1-3 første til tredje ledd)

Ingen endringer, men det foreslås et tillegg i første ledd, Kirkerådet fremmer, forbereder og tilrettelegger saker..., og at "nødvendig" sløyfes i tredje ledd.

§ 3-4 Spesielle saker (§ 2-2 annet og tredje ledd)

Ingen endringer. Tidligere første punktum tas inn i ny § 4-3 første ledd.

§ 4-1 Åpning, registrering (§ 3-1 annet ledd og tredje ledd)

Ingen endringer i første ledd. I annet ledd foreslås en endring, som innebærer at navneopprop ikke foretas av direktøren, men at eventuelle endringer i forhold til den utsendte deltakerlisten offentliggjøres av dirigenten.

Tidligere bestemmelse om at Kirkemøtet innledes med gudstjeneste, jf § 3-1 første ledd, er tatt ut. Dette skyldes bl.a. at det ikke alltid er naturlig å legge gudstjenesten til innledningen av Kirkemøtet.

§ 4-2 Dirigentskap (§ 3-2 og § 1-3 siste ledd)

I første ledd foreslås det at det fortsatt skal være et dirigentskap på tre medlemmer, men det stilles ikke krav om at en av disse skal være geistlig.

Tidligere tredje ledd siste punktum er unødvendig å ha med her, da den er tatt inn i § 8-6.

Siste ledd, tidligere § 1-3 siste ledd, foreslås tatt inn her.

§ 4-3 Godkjenning av innkalling og saksliste (§ 3-3)

Ingen endringer, men det tas med i første ledd at Kirkemøtet ikke bare godkjenner innkalling og saksliste, men også behandlingsform, jf. tidligere § 2-2 annet ledd første punktum. Forslag til behandling om de enkelte sakene vil normalt fremgå av saksdokumentene.

§ 4-4 Tellekorps (§ 3-4 første og annet ledd)

Ingen innholdsmessige endringer.

§ 4-5 Protokollkomité og Valgkomité (§ 3-4)

Ingen innholdsmessige endringer.

Kirkemøtet 2006 har fastsatt nærmere retningslinjer for Protokollkomiteens arbeid (KM 5/06).

§ 5-1 Dagsorden (§ 4-1)

Ingen endringer.

§ 6-1 Fordeling i komiteer (§ 5-1)

I første ledd er tatt med at også deltakere på Kirkemøtet med tale- og forslagsrett fordeles på komiteene.

Det foreslås i annet ledd at det er Kirkerådet og ikke Kirkemøtet etter forslag fra Kirkerådet, som fastsetter komiteenes saksområder.

I tredje ledd er tidligere andre punktum i § 5-1 tredje ledd sløyfet. Ordningen med at en komité kan komme sammen forut for et Kirkemøte, dersom et flertall i komiteen ber om det, har aldri vært aktuelt og Kirkerådet mener det ikke er grunn til å opprettholde en slik bestemmelse.

Bestemmelsen om at komiteens møter er lukket, som er tatt inn i § 2-6, foreslås også tatt inn § 6-4.

§ 6-2 Komité sammensetning (§ 5-2)

Det er bare foreslått mindre endringer:

I fjerde ledd er ”økning av antall medlemmer” endret til ”endring av antall medlemmer”, siden økning i en komité vil medføre færre medlemmer i en annen komité.

§ 6-3 Komitéledelse (§ 5-3)

Tidligere bestemmelse om sekretærhjelp for komiteene er sløyfet, da det er tatt inn i § 3-3.

Videre mener Kirkerådet en bør kunne sløyfe bestemmelsen om at komiteen er beslutningsdyktig når minst 2/3 av medlemmene er til stede, siden det er møteplikt også i komiteene. Men det vil heller ikke være unaturlig at det står noe om beslutningsdyktighet i denne paragrafen.

§ 6-4 Arbeidsform (§ 5-4)

Det er bare forslått mindre endringer/innstramninger i teksten. Her er også tatt inn bestemmelsen om at møter i komiteene er lukket, jf § 2-6 annet ledd.

§ 6.5 Innstilling (§ 5-5)

Det er bare foreslått mindre språklige endringer.

§ 6-6 Protokoll (§ 5-6)

Det er foreslått en innstramning, da en anser at det ikke er nødvendig å ta med hva protokollen skal inneholde (dato, til stede, saksdokumenter etc.).

§ 7-1 Fremmøte (§ 6-1)

I annet ledd er det foreslått en presisering: Eventuelle permisjoner må godkjennes av dirigentskapet.

§ 7-2 Tidsfrister i plenum (§ 6-3 annet ledd)

Ingen reelle endringer. Tidligere bestemmelser i § 6-3 første ledd anses unødvendig å ta med da denne må anses ivaretatt i § 5-1.

§ 7-3 Behandlingsform (§ 6-2 og § 6-3 siste ledd og § 5-5 siste ledd)

Tidligere § 6-2 annet ledd er tatt ut da det er ivaretatt i §§ 3-2 og 4-3, og derfor sløyfet her.

Tidligere § 6-3 siste ledd er tatt inn her, da det gjelder behandling av saker av stor prinsipiell og praktisk betydning.

Tredje ledd, tidligere § 5-5 siste ledd, er tatt inn her med noen mindre endringer.

§ 7-4 Endringsforslag (§ 6-5)

Det er her tatt med en tilføyelse om at ”normalt fremmes endringsforslag i starten av debatten”. Ellers ingen endringer.

§ 8-1 Hvordan tegne seg/replikk (§ 7-1)

Her er det tatt inn nærmere bestemmelser om hvordan en melder seg til innlegg og ber om replikk. Tidligere § 7-1 siste ledd er sløyfet. For øvrig små endringer i forhold til tidligere bestemmelser.

§ 8-2 Taletid (§ 7-2)

Bestemmelsen er endret og utvidet.

§ 8-3 Ferdigstillelse (§ 7-3)

Ingen endringer.

§ 8-4 Stemmeplikt (§ 8-1 sjette og syvende ledd)

Mindre endringer. Bestemmelsen om at en ved personvalg kan stemme blankt er tatt med her.

§ 8-5 Om avstemninger (§ 8-1 første til femte ledd og § 8.2)

Bestemmelsen i § 8-1 er strammet inn. Nærmere bestemmelser om voteringsordningen vil dirigenten legge frem for Kirkemøtet, og det synes unødvendig å ha slike bestemmelser med i forretningsordenen. Nærmere regler om dette kunne ev. samles i et eget dokument til hjelp for dirigentskapet og Kirkemøtets deltagere. Avstemning ved bruk av navneopprop foreslås sløyfet.

§ 8-6 Avstemning ved personvalg (§ 8-2 bokstav c)

Bestemmelsen er omformulert.

Hvis ingen har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmer, skal det holdes ny avstemning. Det vil da være valg mellom de 2 kandidatene som fikk flest stemmer i forrige valgrunde.

§ 9-1 Forholdet til annet lovverk (§ 1-5)

Ingen endringer.

§ 9-2 Endringer i forretningsorden (§ 1-6)

Siste punktum i den tidligere bestemmelse er tatt ut.

Andre momenter:

Enkelte andre bestemmelser er også foreslått tatt ut av forretningsorden. Det gjelder blant annet følgende tidligere bestemmelser:

§ 8-3 ”Kirkemøtet er beslutningsdyktig når minst 2/3 av medlemme er til stede.” Siden det er møteplikt bør en kunne regne med at minst 2/3 er til stede. Det bør vel likevel vurderes om ikke denne bestemmelsen bør tas med for eksempel i § 7-1. Selv om det er møteplikt, bør det sies noe om når Kirkemøtet er beslutningsdyktig.

§ 6-3 første ledd ”En oversikt over saker...anses ivaretatt i § 5-1 annet ledd.

Økonomiske/administrative konsekvenser

De foreslåtte endringene i forretningsorden kan ikke sees ville medføre økte konsekvenser med hensyn til økonomi eller administrasjon.